Ion Minulescu

Spovedanii

LUCEAFĂRUL S. A.
Arte Grafice — Bucureşti
1927

Ion Minulescu

ION MINULESCU

SPOVEDANII.....

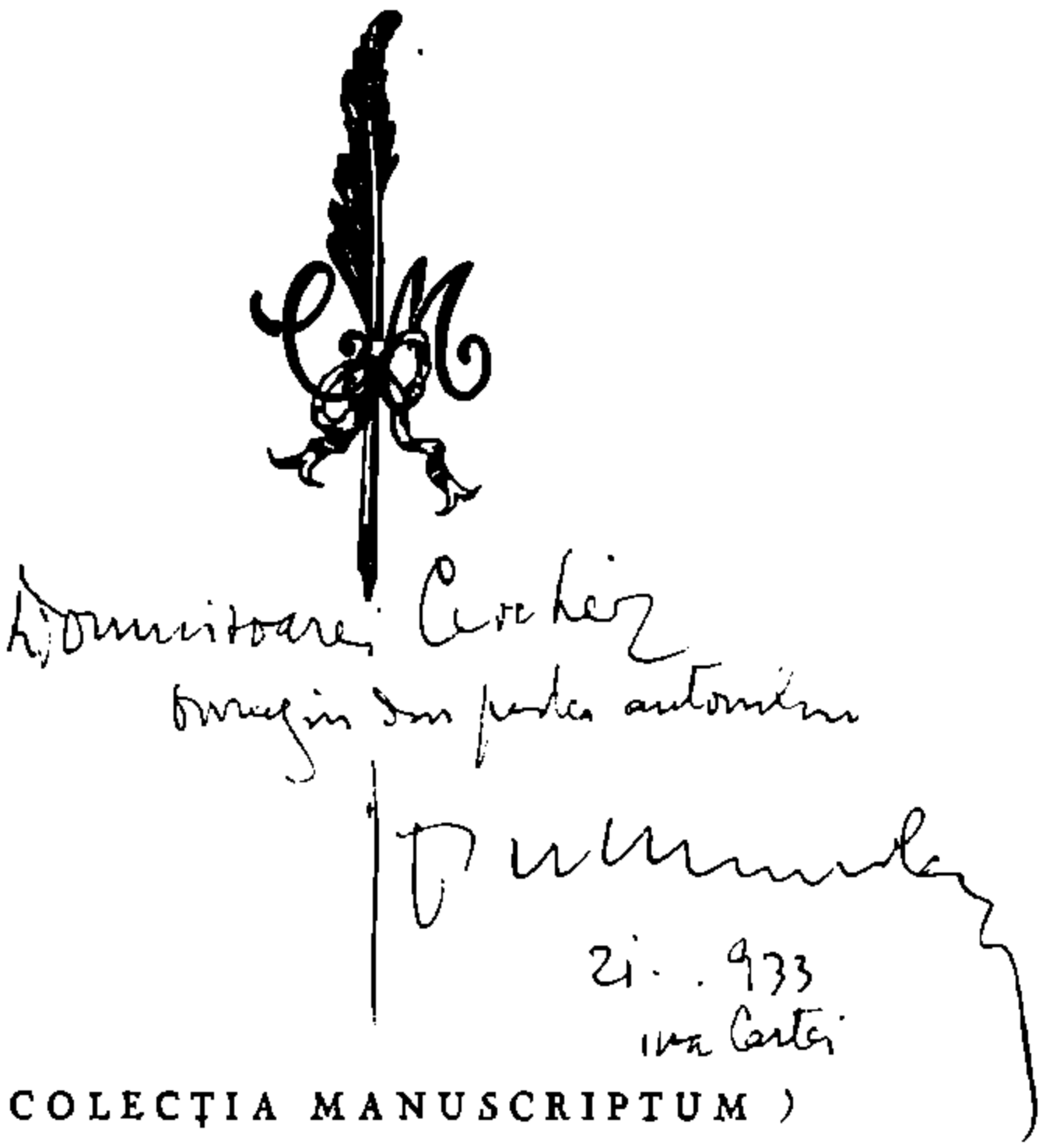

COLECȚIA MANUSCRIPTUM)

1927

Litografiatu-s'a această a treia plachetă din „Colecţia Manuscriptum“ într'o singură ediţie originală de 1500 exemplare, din cari: 10 exemplare pe hârtie de Japonia (A-J) 20 exemplare pe hârtie de Olanda (I-XX) iar restul de 1470 exemplare pe hârtie velină (31-1500) pentru iubitorii de literatură şi colecţionarii de lucrări rare.

1343

Desen de Corneliu Mihăileseu

Andante religioso

Așa rar:
Da noapte, când vom ieși în prispa
Bisericei ființă de Vodă-Brâncoveanul,
Să îngenunchem cu sfinții,
Cu popii
Și poporul
În fața celui care iși ia la noapte sborul
Ca o săgeată albă că traverseaza-oceanul,

Ne vom adnca-aminte că ne urâm,
De și
Purtăm în noi aceleași păcate ancestrale,
Și în clipa unanimei ierțări sacerdotale
'Sineți (ca și strămoșii defuncți)
'Ne' vom privi
Cu ochi superbi de bestii equatoriale...

Iar când sfârșitul slujbei,
Ne va găsi încrestați
Pe-aceiași panoplie de crime
Și de vicii,
Ne vom topi ca niște Boieri și Arnați
Și ne vom strânge în brațe
Ca doi buzunari blazați
Ce-au ars numai rachete
Și focuri de artificii.

Mogoșoaia 1923.

Elegia Domestica

Tu care 'mi iubi'n casă cu toamna femeie,
Cu fiica ce se duce
Si noaptea ce-o tē rie,
Tu casa mea, fii bine venită ...

Iubē-mi casa:

Printr-ace doar butonul electric din pieste
Si'mprieteniește-ti ochii cu tot ce poti vedea
(Căci casa mea, e'ntreagă de-acum ți casa ta)
Cu albele icoane din negrele portrete
Ce'mi descifrează viața, familia și rasa,
Cu trepțele ce urcă tub' rustice corcoare
Spre sala de mâncare
Si-oteaia de culcare,
Cu căminle ce-ți linge mantaua de-astrahan
Si cu pisica neagră, ce toarce pe divan ...

Opreste-ti ochii pe trupele de lauri
În care se'ncadrează (sanctificând decorul)
Patronii mei – Trinitarul :
ION BOTEZĂTORUL

ION EVANGHELISTUL — ION GURĂ DE AUR

Ior pe coroane vechi, priveste-i cum stau gata
Să-ți părăsească parcă de bucurie rama,
Un Domn cu ochi albastri și bucle brune –
TATA
Și-o Doamnă cu ochi negri și bucle blonde –
MAMA ...

Tu care'mi intri'n casă cu Domna frumuseți,
Cu begonele bunicei
Și „ftptele divine"
În ceia mea, fii bine venită pentru mine
Și pentru-aceste chipuri de praf ți trecuri stinse.
Ce te privesc din rame, cu-aceiași dureri
Ca'n noptile, când toamna, torceam și eu ca tine

Vizită Nocturnă.

Mi-a bătut azi-noapte, Tomiuca 'n geam —
Mi-a bătut cu degete de ploaie
Și la fel ca 'n fie care an,
M'a rugat s'o las să intre în odae
Că 'mi aduce o cutie cu „Capstan"
Și Țigări de ăi din Rotterdam...

Am privit în jurul meu și 'n mine:
Sobe rece,
Pipe rece,
Mâini reci,
Gene reci...

Doamne!...
Cum puteam s'o las să plece?..
Dacă pleacă, cine știe când mai vine?..
Dacă 'n toamna asta ploaie
Tomiuca 'mi bate
Pentru cea din nouă seară 'n geam?...

— Doamnelor vreau la poiată d'entrer Madame !...

Si femeia ca privirea femeiască
Aiurat suspectă și umilă
La o minciunoasă profeție
De Sibylă...

Aiurat...
Si-odaia mea 'ntr'o clipă
'Și-a încălzit ca un cuptor de pâine
Numai cu spirala unui fum de pipă
Și cu Gâmfarea Toamnei, care naște
O tă moară bolnavă de grîpă ....

De vorbă cu Iarna

M'am întâlnit cu Iarna la Predeal...
Era îmbrăcată ca și-acum un an
Cu-aceiași albă rochie de bal
Pășirată vara, nu, pe Caraiman...

Călătoream spre țara unde cresc
Smochine, portocale și lămâi...
Eram într'un compartiment de Clasa I
Cu geamul mat, pietrificat de ger
Și canapeaua roșie de plus
Sub care fredona'n Calorifer —
Sensibil ca o coardă mib arcuș —
Un vag șuierat de samovar rusesc...

Și-am coborât în gară, pe peron
Să schimb cu Iarna câte-un cuvânt.
Venea din Nord.
Venea din Rosmelsholm

Din patria lui Ibsen și Bjørnson —
De-acolo, unde'n loc de mare și căldură,
Întîlnești cer.... LITERATURĂ....

Și m'a convins c'acolo-i mult mai bine
De cât în țara'n care cresc mucigaie
Cornale, portocale și lămâi;
Și dnii compartimentul meu de Clasa I
Am coborât ca un copil cuminte
Și m'am întors ca 'Iarna'n București.

O!... Tu ființă-mi-ar mea de-acum naiște,
Ce mare ești,
Ce bună ești,
Ce caldă ești!...

Equinox de Toamnă

Ascultă Doamnă !..
E glasul equinoxului de toamnă
Ce aiurează 'n târfui unui plop,
Strident, dar înțelept ca un Esop.

În locul veșnicei de-astă vară
(Pe care pădurarul vrea s'o împuște
Fiind-că 'ncearcă să te mute)
Pe-aceiași cracă, stă acum ... o cioară !..

E simbolul zilelor defuncte —
Zilele de vară,
Ce mute sau la mare :
Un scriitor și-o cititoare,
O strângere de mână,
Un „Ah !... "
O sărutare
Și'n urmă, pentte... pentte... pentte !...

10

Este tot ce-a mai rămas din ieri —
Din prăpădia
Iubirei noastre scurte de-astă vară:
Un plop pe malul Oltului,
O cioară
Și un glas ce pastișează Veninicia....

Ascultă-l încă-otată Doamnă:
E glasul Equinoxului de Toamnă!..

II

Prima Sporovanie.

Nu beau,
Nu càut
Si nu înbesc....

Sunt ca un vechi ràboj de lemn,
Pe care 'ncep să-mi recitesc
Însemnările 'n sens invers;
Că 'n suflet, fie care semn
De pe ràboj, se schimbă 'n vers...

Privesc pe cei ce trec mereu
Pe jos, pe sus, pe stràzi, prin gàri —
Boteziri, nunți și înmormàntàri,
Și parcà 'n fie 'care grup,
Obiectul principal sunt EU
Ca unul lichid din stup...

Si mĕ vĕd aşa cum eşi,
Şi patruzeci de ani în fir,
'Şchimbam cireşii 'n păltinĕş,
Pe Tata mare 'n „Uncle Sam"
Şi Oltul în Guadelquivir....
1
Pe când înbeam,
Cântam
Şi beam !....

A doua Sporedanie.

Mă 'ntreb ce fac?..
Ce rău să fac
Mai mult de cât s'ascult, să tac,
Să casc, să dorm și să visez
Pe fondul roz al unui vechi Gliorderz,
Pe care cate-odată sade
Și blonda mea Șeherazâde ....

Tac ca-n acel și eri și totdeauna :
Mă bat cu vântul și mă cert cu luna ...
Din când în când, mă uit pe deal, spre Soare
Să mă 'ntregesc cu globul lui fierbinte —
O vechie și unică dărătoare
Ca-o prăsnicelc de patru zeci de ani ...
Cu Oltul iertă, nu mai stau de vorbă
Că-i monoton și mărginit la minte
Și nu știe să cânte de cât spre ... Drăgaiani
)

Fac pe Nemeș în apa din fântână,
Sărut pe Maica-Domnului de pe Troiță,
Pe Sfântul Petre-l duc spre Cimitirul de mână,
Citesc pe Jules Laforgue
Și pe Arthur Rimbaud,
Iar când ieșe'n cale Domnul Nita-
Învățător,
Și cărciumar
Și Deputat;
Mă 'nclin smerit în fața Cristosului din rit,
Îl recunosc în frunte!
Și îi dau cu: bună!...
Și-apoi sărbesc și pe Laforgue și pe Rimbaud!...

Iar când se face noapte și tăcere —
Când boii dorm pe bunte
Și oamenii pe paste,
Mă frământ în pieptu-mi nestimate
Și porcilor mă dau să mă digere!...

15

Moartea pasagerului.

Octombre-a jugrăvit pe cer
Cu nori de plumb,
De-argint
Și de otel,
Toranul unei carneri de hotel
In care s'a impuscat un pasager..

Mirosea-a ignaie..
Din toran,
Bucăți de tencuială 'nsep să cadă:
Octombre'si varsă ploaia rece'n Straăă
Iar pasagèru-și spală rana in lighian.

In rafaul unui plop, o Cioară
(Sau poate, pălăria neagră din cuier
A pasagerului ce-a vrut să moară)
Intreabă răutul:
— Cât mai e până la cer?..

Și după câte-va minute de tăcere,
Porniră'n zbor, din ploșnul destrămat
Spre cimitirul din apropiere....

Probabil, paragenul a murit!...

Pastel profan.

Pălmuiți de vânturi
Și scuipați de ploi,
Sfinții de pe zidul mănăstirii,
Descărnați-s'au de-otăgdii
Și-au rămas eroine goi
La Iisus Cristos, în clipa răstignirii.

În pridvorul mănăstirii, e noroi
(Fiindcă noiembrie nu umblă cu galoși)
Și decrepitele cămeșnici cucernici,
Sfinții pe dinăuntru și romanoși
Cască 'n ritmul 'sfinției lor liturghii...

Lângă zidul mănăstirii e'ngropat
Un curtean ucis de Vodă pentru-o jupâniță
Cum prin „Une nuit terrible nuit" — Beat
Când Muntenia era voevodat
Și curtenii toți, boieri de viță...

18

Restul peisajului:
Urzici
Pentru portul Pastilor ce-i ucege mâine,
Iar de la fereastra-n Zambile
Albe,
- Roze
Si liliachii,
Starita face morală mamii Caine
Care-i perfectată bietele pisici
Si s'ascunde noaptea prin chilii...

Aquarelă

În oraș în care plouă de cinci ori pe săptămână,
Oamenii pe trotuare
Merg tinându-se de mână;
Și în oraș în care plouă de cinci ori pe săptămână,
De mii de vechile umbrele ce turpină
Ți se'nvârtește,
Umede de-atâta ploaie,
Oamenii pe trotuare
Par păpuși automate, date jos din galantare...

În oraș în care plouă de cinci ori pe săptămână
Nu râsună pe trotuare
Decât pașii celor care merg ținându-se de mână
Numărând
În gând
Cadența picăturilor de ploaie
Ce cobor din umbrele,

Din burlane
Si din cer,
Cu puterea unui zer
Dătător de viață lentă,
Monotonă,
Inutilă
Si .... absentă !...

În orașul care plouă de cinci ori pe săptămână,
Un bătrân și o bătrână —
Două jucării stricate,
Merg ținându-se de mână !...

21/

Soliloquul Nebunului

Ași vrea tă-mi sparg vitrina cu mărunțuri
Și-nchis apoi în rafturile-i goale,
Solemn ca'ntr'un aspărin de nebuni,
Să-mi fac bilanțul vieții ancestrale.

Ca un falit umil și resemnat,
Ași vrea să mă cuprind întâi pe mine
Și vechiul sfat al bunului Socrat,
Să-l scriu pe geamul norilor vitrine.

Și-așa, stăpân pe tot ce este-al meu
Ași vrea să mă desfac de ori-ce vină
Și să-mi jertfesc în propriul Colizeu
Întreaga mea origină divină.

Ași vrea să ies din geometria'n spațiu
A'Țambetelor bine voitoare

Și'n „Mediocritatea" lui Horațiu
Să intru'nvingător pe poarta mare.

Femeii ce-mi va spune „te iubesc"
Ași vrea să-i sorb cuvintele din gură
Și buzele cărnoase, să-i străpung
Cu dinții mei de plug prin arătură.

Și poililor ce-mi plictisesc timpanul
Ași vrea să nu le mai aud cadența
Dec cât în clipa'n care Căpitanul
Va comanda matrozilor: Partenza!...

Cu gândul și cu ochii'nfipți în largul
Poemelș ce-și întâlnește sfârșitul,
Ași vrea să fiu tot una cu catargul
Ce'nfășie în dorul întinsul.

Și'n timp ce pentru cei rămași în turmă
Va'ncepe să lucească-adânc lopata,
Ași vrea — plecat din țară fără urmă —
Să pot trezesc pe Rio de la Plata!

Partenza!...

Partenza!..
Mè chiamă tangenta
Vieței multiple, trăită'n beție
Și'n viețile roze și verzi de hârtii...
Mè chiamă bizara, prelunga și lenta
Minciună-a vieței, trăită'n decorul
Fantastici drame, când (cu-ochii închiși)
Aplauzi actorii
Și demni autorul,
'Și ridezi nebunia
Și'n ultimul stadiu de metamorfoză,
Cu ultima doză,
Începi agonia!....

Partenza!...
Mè chiamă secretul
Mulatrelor blonde cu ochii topiți
În două elipse concave de smarald

Mă vrea Orientul occult și magnetul
Mulatrelor blonde cu dinți poleiți,
Cu unghii roșite — albeațe și roze
Și'n clipa supremă,
Cu gesturi și poze
De convalescente zăpuse de boală !..

Partenza !..
Mă chiamă oceanul
Și glasul sirenei cu-amenință plecarea
Spre țărmul fantastic al „Fetei Morgane"
Mă chiamă 'nfrățire cu aerul,
Cu luna, cu ziua, cu ore, cu clipa
Când gestul fatidic, oprit-or risipa
Aromelor calde de ceai și banane,
Când Yama 'mi va ștergе din Wanga prezența,
Mă chiamă 'nșelarea' eternă —
Uitarea...
Mă chiamă supremul Adio ....
Partenza !...

ION MINULESCU

s'a născut la București în ziua de 7 Ianuarie 1881. A debutat în anul 1897 în revista „Povestea vorbei". A colaborat apoi la „Foaia pentru toți", „Viața literară și artistică", „Viața Nouă", „Convorbiri critice", „Cugetul românesc", „Viața românească", „Lumea", „Gândirea", „Contimporanul", „Integral" și încă multe alte reviste defuncte sau de mai puțină importanță. A condus „Revista celor'l'alți", „Insula" și „Flacăra" iar cu Liviu Rebreanu, bazarul literar, „Citiți-mă". A tipărit volumele „Romanțe pentru mai târziu" și „De vorbă cu mine însu-mi" (versuri) „Casa cu geamuri portocalii", „Măști de bronz și Lampioane de porțelan" și „Roșu, Galben și Albastru" (proză), la Teatrul Național i s'a reprezentat piesele „Pleacă berzele", „Lullu Poppescu", „Manechinul sentimental" și „Allegro ma non troppo" iar la Teatrul Regina Maria „Omul care trebue să moară". Prepară „Strofe pentru elementele naturii". (versuri) „Citiți-le noaptea" și „Corigent la limba română" (proză) și „Amantul anonim" (teatru). Volumele sale sunt editate de „Librăria Alcalay" și „Cultura Națională".

„COLECȚIA MANUSCRIPTUM"

apare în 12 broșuri pe an și într'o singură ediție originală, care odată epuizată nu se mai litografiază. Exemplarele pe hârtie de Japonia și Olanda nu sunt puse în comerț. Amatorii le pot procura direct de la editor Domnul Petre Cătunaru strada Haga No. 3 (Parcul Bonaparte), București, cu prețul de 1000 lei (Japonia) și 500 lei (Olanda). Exemplarele pe hârtie velină se vând cu 100 lei. Au apărut până acum manuscrisele domnilor Octavian Goga și Mihail Sadoveanu. Manuscrisul domnului Liviu Rebreanu e sub tipar, după care vor urma manuscrisele scriitorilor noștri cei mai reprezentativi.

LUCEAFĂRUL S. A.
Arte Grafice-București
1927.

Litografiatu-s'a această a treia plachetă din „Colecţia Manuscriptum" într'o singură ediţie originală de 1500 exemplare, din cari: 10 exemplare pe hârtie de Japonia (A-J) 20 exemplare pe hârtie de Olanda (I-XX) iar restul de 1470 exemplare pe hârtie velină (31-1500) pentru iubitorii de literatură şi colecţionarii de lucruri rare.

1343

"COLECTIA MANUSCRIPTUM"

apare în 12 broşuri pe an şi într'o singură ediţie originală, care odată epuizată nu se mai litografiază... Au apărut pînă acum manuscrisele domnilor Octavian Goga şi Mihail Sadoveanu. Manuscrisul domnului Liviu Rebreanu e sub tipar, după care vor urma manuscrisele scriitorilor noştri cei mai reprezentativi.-